

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 IM. ELIZY ORZESZKOWEJ W SOSNOWCU

„Wychowanie dziecka to nie miła zabawa, a zadanie, w które trzeba włożyć wysiłek bezsennych nocy, kapitał ciężkich przeżyć i wiele myśli...”

Janusz Korczak

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych.

II. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U z 2017 r. poz. 59)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 783)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U poz. 1249)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U poz. 356)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

III. Program wychowawczo - profilaktyczny

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje:

1. Treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
2. Treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w naszej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli, rodziców i pracowników niepedagogicznych.

Etapy tworzenia programu

1. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego: 05-06 2024
2. Kontekst środowiskowy - analiza, potrzeby.
2. Model absolwenta
3. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.
4. Cele główne i szczegółowe programu.
5. Treści i formy działań wychowawczo - profilaktycznych w roku szkolnym 2023/2024
6. Plan wychowawczo - profilaktyczny wychowawcy klasy w roku szkolnym 2023/2024
7. Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego

IV. Opis funkcjonowania szkoły (analiza kontekstu środowiskowego)

Obszary	Metody badawcze/źródła <i>(analiza dokumentów, wywiady, ankiety obserwacje)</i>	Wnioski z przeprowadzonych badań
Uwarunkowania formalno - prawne		<ol style="list-style-type: none">1. Dokumenty prawne regulujące pracę szkoły:2. Wewnątrzszkolne dokumenty regulujące pracę szkoły: Statut, WSO, program profilaktyczno – wychowawczy, procedury

<p>Oczekiwania rodziców</p>	<p>Analiza dokumentów: kwestionariusze ankiet, protokoły z zebrań klasowych, protokoły z zebrań Rady Rodziców, wyniki ewaluacji programu profilaktyczno – wychowawczego, Wywiady</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie bazy wychowawczo-dydaktycznej - zwiększanie potencjału intelektualnego - korygowanie braków dydaktycznych - kompensowanie deficytów poznawczych - kreowanie motywacji do samorozwoju - kształtowanie odpowiednich postaw wychowawczych, moralnych, społecznych - kreowanie drogi edukacyjno – zawodowej - zapewnianie konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego
<p>Ocena potencjału i możliwości uczniów</p>	<p>Analiza dokumentów: dokumenty pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dokumenty zajęć wyrównawczych, dzienniki szkolne, opinie i orzeczenia PPP, arkusze diagnostyczne, dokumenty zespołu ds. uzdolnień</p> <p>Wywiady</p> <p>Obserwacje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potencjał intelektualny ponad połowy uczniów jest przeciętny lub niższy niż przeciętny - znaczący procent uczniów objętych jest pomocą psychologiczno – pedagogiczną i zajęciami wyrównawczymi i zajęciami o charakterze terapeutycznym - trudności dydaktyczne uczniów wynikają nie tylko z potencjału intelektualnego ale również są wynikiem problemów emocjonalnych lub trudnej sytuacji rodzinnej - motywacja uczniów do nauki jest niska, mają małą świadomość potrzeby własnej edukacji

		<ul style="list-style-type: none"> - niewielki procent uczniów posiada wyższy niż przeciętny potencjał intelektualny, który przy odpowiedniej stymulacji generuje sukcesy dydaktyczne i rozwój zainteresowań
Analiza uwarunkowań społeczności lokalnej	<p>Analiza dokumentów: kontekst szkoły, arkusze diagnostyczne klas, dziennik pedagoga/ psychologa,</p> <p>Obserwacje, Wywiady</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkoła usytuowana jest w ubogiej dzielnicy Sosnowca, status materialny większości rodzin jest przeciętny, wiele rodzin korzysta z pomocy finansowej MOPS u - ponad połowa rodzin to rodziny rozbite, niepełne lub zrekonstruowane w których relacje pomiędzy członkami są nieprawidłowe, - w większości przypadków nie ma jasnych granic i oczekiwań wychowawczych - w społeczności lokalnej rozpoznawane są różne patologie: bezrobocie, alkoholizm, przemoc
Bilans zasobów szkolnych	<p>Analiza dokumentów: akta osobowe nauczycieli, dzienników zajęć pozalekcyjnych, protokoły RP, Obserwacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zaplecze lokalowe (dydaktyczno – opiekuńcze): sale lekcyjne, biblioteka, sala gimnastyczna, sale świetlicowe, stołówka, sala gimnastyczna, basen, bieżnia tartanowa i stanowiska do skoku w dal - zaplecze lokalowe (pomocowo – zdrowotne): gabinet pedagoga, psychologa, doradcy zawodowego, gabinet higienistki szkolnej - zaplecze rekreacyjno - terapeutyczne: szkolny plac zabaw, sala terapeutyczna, boisko szkolne - elektroniczny sprzęt dydaktyczny (komputery, tablice interaktywne, rzutniki, ekrany)

		<ul style="list-style-type: none"> - różnego rodzaju przedmiotowe pomoce naukowe - zasoby osobowe: wykwalifikowana kadra przedmiotowa, psycholog, pedagog, doradca zawodowy, nauczyciele świetlicy - szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych: specjalistycznych (rewalidacja), wyrównawczych, usprawniających procesy poznawcze, rozwijających potencjał uczniów-zdolności, umiejętności, poszerzających horyzonty myślowe i zainteresowania, zwiększających kompetencje społeczne i osobowościowe, redukujących napięcie emocjonalne, sportowo-rekreacyjnych
--	--	--

V. Model absolwenta

Sfery	Cechy absolwenta	Działania skierowane do uczniów i całej społeczności szkolnej
Fizyczna	Dojrzałość fizyczna – zdrowy styl życia	Edukacja zdrowotna.
Psychiczna - emocjonalna	Dojrzałość psychiczna – odpowiedzialność.	Profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych). Zadania budujące odporność na potencjalne zagrożenia.
Psychiczna -intelektualna	Docenianie znaczenia kształcenia przez całe życie.	Kształtowanie postaw proedukacyjnych poprzez realizację procesów edukacyjnych w sposób sprzyjający uczeniu się.
Spoleczna	Dojrzałość społeczna – konstruktywne role społeczne .	Kształtowanie postaw społecznych.
Aksjologiczna/duchowa	Dojrzałość duchowa. Spójny system wartości. Poczucie sensu życia.	Zadania określające i promujące wartości, normy i wzory zachowań.

VI. Diagnoza potrzeb szkoły w zakresie działań wychowawczo - profilaktycznych. Analiza dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Dokonano analizy dokumentów szkolnych - sprawozdań wychowawców klas, dotychczas przeprowadzonych badań i ewaluacji wewnętrznych. Podsumowano zasoby szkoły z wykorzystaniem występowania czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Czynniki chroniące przed rozwojem problemów w obszarze zdrowia psychicznego i zaburzeń

Indywidualne	Rodzinne /społeczne	Rówieśnicze	Środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"> - racjonalne i świadome podejście do życia -wysoki poziom inteligencji -umiejętność koncentracji -pozytywny obraz swojej osoby - zadowolenie z obecnego życia (poczucie szczęścia) -aspiracje -posiadanie celów życiowych i planów na przyszłość - umiejętność radzenia sobie ze stresem i umiejętność rozwiązywania konfliktów - świadome korzystanie z mediów elektronicznych 	<ul style="list-style-type: none"> -pozytywne więzi rodzinne - konstruktywne relacje z rodzicami -wspierające oparte na rozumieniu dziecka relacje rodzic - dziecko -czytelne oczekiwania wychowawcze rodziców (konstruktywne granice rodzicielskie) -stworzenie optymalnych warunków sprzyjających rozwojowi dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> -nawiązywanie konstruktywnych kontaktów z pozytywną grupą rówieśniczą - zadowolenie z kontaktów rówieśniczych (również szkolnych) -nieformalni dorośli mentorzy/pozytywne autorytety -pozytywny klimat szkoły -współpraca nauczycieli i rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> -przyjemne i bezpieczne sąsiedztwo - pozytywny stosunek do szkoły -dostępność miejsc umożliwiających zaangażowanie w konstruktywną działalność -pozytywne kontrola sąsiedzka -atrakcyjna oferta umożliwiająca zagospodarowanie czasu wolnego

Czynniki ryzyka potencjalnie wpływające na rozwój problemów w obszarze zdrowia psychicznego i zaburzeń

Indywidualne	Rodzinne /społeczne	Rówieśnicze	Środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"> -deficyty poznawcze -wczesne zachowania problemowe -antyspołeczne cechy osobowości -problemy/ zaburzenia emocjonalne -uzależnienia -trudności szkolne -wczesna inicjacja seksualna - ryzykowne korzystanie z mediów elektronicznych - niska umiejętność radzenia sobie ze stresem - nieadekwatny stosunek do środków psychoaktywnych 	<ul style="list-style-type: none"> -problemy występujące w rodzinie -patologie rodzinne - brak lub niewłaściwe granice wychowawcze -trudności z realizacją ról rodzicielskich -brak więzi rodzica z dzieckiem 	<ul style="list-style-type: none"> -niekorzystny klimat w grupie rówieśniczej -odrzućenie przez rówieśników -kontakt z destruktywną grupą rówieśniczą -akceptacja negatywnych zachowań - patologie występujące w grupie rówieśniczej 	<ul style="list-style-type: none"> -destruktywne środowisko sąsiedzkie -dostępność środków psychoaktywnych -brak możliwości konstruktywnego spędzania wolnego czasu

Na podstawie dokonanej diagnozy wybrano do pracy wychowawczo-profilaktycznej w roku szkolnym 2023-2024 następujące wartości:

- 1.Rodzina
- 2.Miłość
- 3.Przyjaźń
4. Patriotyzm

Ponadto w każdym miesiącu realizowana będzie jedna z wartości: IX- uczciwość, X-mądrość, XI-altruizm, XII-rodzina, I-przyjaźń, II-sprawiedliwość, III-patriotyzm, IV-miłość, V-odpowiedzialność, VI-szacunek

VII. Cele główne programu

1. Stwarzanie warunków osobowego rozwoju ucznia w wymiarze zdrowotnym, intelektualnym, moralnym i społecznym.
2. Kształtowanie postaw młodego człowieka otwartego na świat i świadomego zagrożeń cywilizacyjnych.
3. Kształtowanie świadomej postawy odpowiedzialnej za siebie i innych, przeciwstawiającej się zachowaniom negatywnym.

VIII. Cele szczegółowe programu

SFERY	SZCZEGÓŁOWE CELE ROZWOJOWE UWZGLĘDNIANE W SYLWETCE ABSOLWENTA
Fizyczna	Zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych
Psychiczna -emocjonalna	Kształtowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie optymalnego stosunku do siebie i świata, chęci do podejmowania wyzwań życiowych, dobrej kondycji psychicznej
Psychiczna -intelektualna	Kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału intelektualnego, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, dostrzeganie potrzeby uczenia się
Spoleczna	Ukierunkowanie na kształtowanie postawy otwartości społecznej, opartej na umiejętności postępowania zgodnie z ogólnie przyjętymi normami i zasadami społeczno – kulturowymi. Wdrażanie do konstruktywnego wypełniania ról społecznych.
Aksjologiczna (duchowa)	Ukierunkowanie na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia

IX. TREŚCI I FORMY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

KLASY I-III

SFERY	Treści wychowawcze	Działania wychowawcze	Kto?	Kiedy?	Jak sprawdzimy skuteczność podejmowanych działań?	Dla kogo ? Adresat – klasa – grupa	Treści profilaktyczne	Działania Profilaktyczne	Kto?	Kiedy?	Jak sprawdzimy skuteczność podejmowanych działań?	Dla kogo ? U/R/ N/PN¹
FIZYCZNA	I. AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA	<p>1.Zajęcia edukacyjne promujące aktywność fizyczną „Ruch to zdrowie”</p> <p>2.Gry i zabawy ruchowe na terenie szkoły lub na świeżym powietrzu</p> <p>3.Udział w zawodach sportowych</p> <p>4.Pogadanki z rodzicami dot. znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia dzieci</p>	<p>Wychowawcy klas I-III, wychowawcy świetlicy, Nauczyciele w-f</p> <p>Wychowawcy klas</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Listopadzebranie</p>	<p>- kontrola dzienników wychowawcy, świetlicy</p>	<p>U klas I-III,</p> <p>R Klas I-III</p>	I.DBAŁOŚĆ O ODPOWIEDNIA POSTAWĘ CIAŁA	<p>1.Zajęcia edukacyjno – praktyczne dot. utrzymywania odpowiedniej postawy ciała podczas siedzenia, chodzenia, noszenia plecaka</p> <p>2.Zajęcia korekcyjne wad postawy -gimnastyka -zajęcia na basenie</p>	<p>Pielęgniarka szkolna, wychowawcy</p> <p>Nauczyciel w-f</p>	<p>Październik</p> <p>Cały rok</p>	<p>- dokumentacja pielęgniarki</p> <p>- obserwacja uczniów</p> <p>- wywiad z rodzicami</p>	U klas I-III,

¹ U-uczeń, R-rodzic, N-nauczyciel, PN-pracownik niepedagogiczny

II. HIGIENA OSOBISTA	1.Zajęcia edukacyjne dot. dbania o higienę osobistą uczniów (kontrola czystości uczniów przez cały rok szkolny)	Wychowawcy klas	Październik, (w razie potrzeby dodatkowe)	- obserwacja uczniów, rozmowy z rodzicami	U klas I-III	1.Zajęcia rozwijające kompetencje dotyczące higieny osobistej.	Wychowawcy klas Pielęgniarka szkolna,	Grudzień	-rozmowy z uczniami i rodzicami -ocena prac uczniów związanych z odżywianiem	R Klas I-III		
	2.Pogadanki z rodzicami dot. znaczenia dbania o higienę osobistą	Wychowawcy klas			R klas I-III							
	II.ODPOWIEDNIE ŻYWIENIE	1.Zajęcia edukacyjno-warsztatowe „Co jeść, by być zdrowym?” - tworzenie piramidy zdrowego żywienia	Wychowawcy klas	Listopad	- kontrola śniadań przynoszonych do szkoły -rozmowy z uczniami -prace plastyczne dzieci odnośnie stosowanego w domu żywienia -karty pracy uczniów		U klas I-III			1. Pogadanki z rodzicami dot. zasad zdrowej diety (odpowiedniej dla wieku, z ograniczeniem pokarmów typu: słodczyce, Fast-foody).		U klas I-III
	2.Organizowanie wśród uczniów konkursów wiedzy i konkursów plastycznych o tematyce zdrowego żywienia	Wychowawcy klas	Cały rok	- prace plastyczne uczniów -wyniki konkursów	U klas I-III							
3. Udział w programach „ Szklanka mleka” oraz „ Owoce i warzywa w szkole”;	Wychowawcy klas	Cały rok	-kontrolowanie na bieżąco nawyków żywieniowych u uczniów	U klas I-III								
4.Zajęcia praktyczne (tworzenie	Wychowawcy klas I-III	Cały rok			U klas I-III							

		potraw bogatych w składniki odżywcze)					IV.CZYNNIKI CHOROBO-TWÓRCZE I SUBSTANCJE SZKODLIWE DLA ZDROWIA	1.Rozmowa z uczniami nt. czynników chorobotwórczych (bakterii, wirusów) i chorób jakie powodują. 2. Realizacja programu „Wirusochrona”	Wychowawcy klas I-III. Pedagog specjalny Klasy I-III Koordynator projektu	Zgodnie z podst. programową Cały rok	- ewaluacje - rozmowy z rodzicami - dane pielęgniarki - zajęcia lekcyjne, ewaluacja	
	V.WYPOCZYNEK I REKREACJA	1. Zajęcia warsztatowe kształtujące umiejętność organizowania czasu wolnego (tworzenie racjonalnego planu dnia: czas na zabawę, a czas na naukę) 2. Pogadanki pokazujące uczniom ciekawe formy spędzania czasu wolnego (gry, zabawy, czytanie książek itp.) 3.Wycieczki rekreacyjne 4. Gry i zabawy ruchowe na świeżym powietrzu	Wychowawcy klas I-III Wychowawcy klas I-III, Wychowawcy klas I-III Wychowawcy świetlicy	I semestr Cały rok Cały rok Cały rok	- karty pracy ucznia, prace Plan pracy wychowawczej Plan pracy wychowawczej i świetlicy	U klas I-III U klas I-III U klas I-III						
PSYCHICZNA -EMOCJONALNA	I..BUDOWANIE RACJONALNEGO POCZUCIA WŁASNEJ WARTNOŚCI I	1.Zajęcia warsztatowe „Jaki jestem?” uświadamiające uczniom mocne i pozytywne strony ich osobowości.	Wychowawcy klas I-III, Pedagog, psycholog,	II semestr	wykorzystywanie przez uczniów odkrytych zalet w codziennej	U klas II-III		1.Zajęcia o charakterze terapeutycznym dla uczniów z nieadekwatnym poczuciem	Psycholog	Cały rok (wrazie potrzeby)	-rozmowy kontrolne z uczniami, rodzicami	U klas I-III

<p>ADEKWATNEJ SAMOOCENY</p>	<p>2. Tworzenie na lekcjach i podczas pobytu dzieci w szkole miłej i życzliwej atmosfery (eksponowanie przez nauczycieli pozytywnych stron uczniów)</p>	<p>pedagog specjalny</p> <p>Wychowawcy klas i nauczyciele uczyący w kl.I-III, nauczyciele świetlicy, pedagog, psycholog</p>	<p>Cały rok</p>	<p>pracy dydaktycznej</p> <p>- arkusze ankiet dot. atmosfery i samopoczucia uczniów</p>	<p>U klas I-III</p>	<p>II.KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI RADZENIA SOBIE ZE ZŁOŚCIĄ I FRUSTRACJĄ</p> <p>III. ZACHOWANIA AGRESYWNE (PRZYCZYNY I KONSEKWENCJE)</p>	<p>własnej wartości</p> <p>1.Zajęcia o char.terapeut. (indywidualne)dot. wyrażania negatywnych emocji dla uczniów mających trudność w tym zakresie</p> <p>2. Zajęcia edukacyjne „Jak możemy się złościć?”</p> <p>1.Pogdanka z uczniami nt. rodzajów przemocy i konsekwencji zachowań agresywnych</p> <p>2. Zajęcia edukacyjne „Jak się bronić kiedy inni mi dokuczają”</p>	<p>Psycholog/ pedagog</p> <p>Pedagog/psycholog</p> <p>Pedagog/psycholog, pedagog specjalny</p> <p>Wychowawcy Klas I-III</p>	<p>II semestr</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok (w razie potrzeby)</p>	<p>- rozmowy z rodzicami, uczniami</p> <p>- informacje z instytucji</p> <p>- obserwacja zachowania uczniów</p> <p>- rozmowy z rodzicami, nauczycielami odnośnie zauważonych sposobów rozładowywania złości przez uczniów</p> <p>- obserwacja zachowań uczniów</p> <p>-obserwacja uczniów na zajęciach</p> <p>-rozmowy kontrolne dot. sposobów rozładowywania emocji w określonych sytuacjach z uczniami i rodzicami</p> <p>-rozmowy z rodzicami</p> <p>-raporty ewaluacyjne dot.przemocy w szkole</p> <p>-dziennik pedagoga, psychologa</p>	<p>Uklas I-III</p> <p>R klas I-III</p> <p>U klas I-III</p> <p>R klas I-III</p> <p>U klas I-III</p>
------------------------------------	---	---	-----------------	---	---------------------	---	--	---	--	---	--

							<p>IV. RYZYKOWNE KORZYSTANIE Z TEL.KOM ORAZ GIER KOMPUTEROWYCH (jako specyficzne formy uzależnienia)</p>	<p>1.Zajęcia edukacyjne „Elektronicznie zniewoleni” omawiające tematykę konsekwencji nadmiernego użytkowania mediów elektronicznych</p>	<p>Psycholog/ pedagog, pedagog specjalny Wychowawcy klas I-III</p>	<p>Cały rok</p>	<p>-obserwacja uczniów w sytuacjach konfliktowych -dziennik pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego</p> <p>- obserwacja zachowań uczniów</p>	<p>U klas I-III</p>
								<p>2.Pogadanki z rodzicami dot. konsekwencji nadmiernego używania telefonu, telewizji, komputer</p>	<p>Wychowawcy klas I-III</p>	<p>II semestr</p>	<p>-rozmowy z dziećmi, rodzicami -dziennik pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego</p>	<p>U R klas I-III</p>
											<p>-obserwacja uczniów na przerwach i podczas lekcji -rozmowy kontrolne z rodzicami</p>	<p>U klas I-III</p>
									<p>Pedagog, pedagog specjalny Wychowawcy klas I-III</p>	<p>Wedle harmonogramów zebrań</p>	<p>-obserwacja uczniów na przerwach i podczas lekcji -rozmowy kontrolne z rodzicami</p>	<p>R Klas I-III</p>
									<p>Pedagog/ psycholog/</p>	<p>W razie potrzeby (profilaktycznie pogadanki w klasach)</p>		<p>U klas I-III</p>

									wychowawcy klas I-III			
PSYCHICZNA -INTELEKTU- ALNA	I.ROZPOZNA- WANIE I ROZ- WIJANIE MOŻ- LIWOŚCI IN- TELEKTUAL- NYCH	1. Rozwijanie i wzmacnianie dobrze funkcjonujących procesów poznawczych i intelektu (zajęcia dla uczniów zdolnych)	Nauczyciele klas I-III, nauczyciele świetlicy, Bibliotekarz	Cały rok	-diagnozy wstępne i na zakończenie klasy I, - testy kompetencji w klasach III	U klas I-III	II.KOMPEN- SACJA DEFI- CYTÓW PO- ZNAWCZYCH	1.Usprawnianie i korygowanie deficytów poznawczych 1. Indywidualne zajęcia usprawniające procesy poznawcze	Peda- gog, psycho- log, Wychowawcy klas I-III, specjaliści	Cały rok	-diagnozy wstępne i na zakończenie klasy I, - testy kompetencji w klasach III	U klas I-III
		2. Zajęcia edukacyjno - warsztatowe „Uczymy się jak się uczyć”	Psycholog/ pedagog/ pedagog specjalny (klasy III)	II semestr	-wyniki ewaluacji PPP	U klas I-III		2..Zajęcia rewalidacyjne				
	II. ROZWIJANIE ZDOLNOŚCI I ZAINTERESOWAŃ. Kształtowanie kreatywności.	1. Prowadzenie kółek zainteresowań 2. Udział uczniów w konkursach 3. Organizacja konkursów szkolnych i pozaszkolnych 4. Prezentacja prac dot. zainteresowań i pasji uczniów (organizacja wystaw, gazetek, albumów itp.) 5. Wycieczki przedmiotowe i rozwijające zainteresowania	Wychowawcy klas I-III, wychowawcy świetlicy	Cały rok	-frekwencja na zajęciach (dzienniki zajęć pozalekcyjnych) -sprawozdania z konkursów i wycieczek -wystawy z kole, gazetki							

		3. Udział w wycieczkach o charakterze kulturowym		Cały rok			<p>II. POZNAWANIE SPECYFIKI RÓL SPOŁECZNYCH (rodzina jako podstawowa komórka społeczna)</p> <p>1. Pogadanki i rozmowy dot. specyfiki podstawowych ról społecznych i rodzinnych - rola dziecka/ucznia i związane z nią obowiązki oraz prawa -rola rodzica</p> <p>2. Objęcie opieką pedagogiczno – psychologiczną dzieci z rodzin dysfunkcyjnych-zajęcia w grupie socjoterapeuty cznej, świetlicy środowiskowej</p>	<p>Wychowawcy klas I-III</p> <p>Pedagog/ Psycholog/ pedagog specjalny</p>	<p>I semestr</p> <p>Cały rok</p>	<p>-informacje od rodziców (notatki wychowawcy, pedagoga, psychologa)</p> <p>-informacje pozyskane od kuratorów, pracowników, socjalnych</p>	<p>U klas I-III</p> <p>U klas I-III</p> <p>U klas I-III</p>
						<p>III. PROFILAKTYKA PRZEMOCY I ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH</p> <p>1. Zajęcia edukacyjno – warsztatowe „STOP agresji i przemocy” (reagowanie na przemoc i agresje)</p> <p>2. Realizacja „Dnia bez Przemocy”</p>	<p>Wychowawcy, pedagog/ psycholog/ pedagog specjalny</p> <p>Wychowawcy, pedagog/psycholog</p>	<p>I semestr</p> <p>Czerwiec</p>	<p>- analiza zeszytów uwag - obserwacja uczniów w sytuacjach konfliktowych - rozmowy z uczniami, rodzicami dot.rozwiazywaia sytuacji konfliktowych</p> <p>Sprawozdanie , wpis do dziennika</p>	<p>U klas I-III</p>	

							IV. PRZE-STRZEGA-NIE ZASAD BEZPIECZEŃSTWA POZA SZKOŁĄ	1.Zajęcia „Nie poznajemy NIEznajomych” 2.Zajęcia dot. bezpiecznego poruszania się na drodze 3. Spotkania z funkcjonariuszem Policji odośnie bezpieczeństwa podczas wypo- czynki/ czasu wolnego	Wychowawcy Wychowawcy Funkcjona- rzsze Po- licji	II semestr Według treści programo- wych przed fe- riami/waka- cjami, w roku szkolnym	- sprawdzanie po- stawy uczniów wobec osób niez- znajomych - informacje z rozmów z rodzicami dot. prawdopodob. zachowania się uczniów w sytuacji spotkania z niez- znajomym -relacje uczniów i rodziców dot. poruszania się w ruchu miejskim - karty pracy uczniów sprawdzające ich wiedzę	
AKSJOLO-GICZNA (DUCHOWA)	I FORMOWA-NIE WŁA-SNEGO SYS-TEMU WARTOŚCI ZGOD-NEGO Z AK-CEPTOWA-NYMI SPO-LECZNIIE WARTOCIAMI II. ROZWIJA-NIE KULTURY OSOBISTEJ (zwroty grzecznościowe, kul-tura zachowania się w określo-nych sytuacjach).	1.Zajęcia wychowawcze w klasach na temat ważnych wartości w życiu człowieka 2. Udział w rekolekcjach, Jasełkach, 3.Udział w akcjach charytatywnych 1. Pogadanki, dyskusje i zabawy w ramach zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych dot. zasad kultury osobistej 2.Wykonywanie prac plastycznych, tematycznych,	Nauczyciele klas I-III, pedagog Wychowawcy klas I-III,nauczyciel religii,etyki Nauczyciele klas I-III, pedagog,pedagog specjalny	Cały rok Marzec Cały rok Cały rok	- obserwacja uczniów w różnych sytuacjach życia szkolnego - analiza wypowiedzi uczniów dot. preferowanych wartości - obserwacja uczniów podczas uroczystości, wyjść kulturalno – naukowych - informacje z rozmów z rodzicami - analiza zeszytu uwag	U klas I-III U klas I-III U klas I-III						

<p>III.POSZANOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I OBYCZAJOWEGO</p>	<p>1. Organizacja i uczestnictwo w apelach, akademiach z okazji świąt narodowych</p> <p>2.Zajęcia regionalne</p> <p>3. Udział w konkursach i przeglądach regionalnych</p> <p>4. Klasowe wyjścia do instytucji kulturalnych, udział w wewnątrzszkolnych imprezach kulturalnych,</p> <p>5.Współpraca z instytucjami z terenu miasta MOSiR, MOK, MDK, Biblioteka Miejska</p>	<p>Nauczyciele klas I-III</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p> <p>Wychowawcy klas I-III.</p> <p>Wychowawcy klas I-III</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>- obserwacja zachowania uczniów w różnych sytuacjach na terenie szkoły</p> <p>- frekwencja udziału w konkursach w w/w tematyce</p>	<p>U klas I-III</p>						
<p>VI. POPULARYZOWANIE ODPOWIEDNIEGO STOSUNKU DO PRZYRODY I ZWIARZĄT</p>	<p>1.Uczestniczenie w akcjach ekologicznych na rzecz miasta i dzielnicy,</p> <p>2.Udział w konkursach tematycznych</p>	<p>Wychowawcy klas I-III</p>	<p>Cały rok</p>	<p>- obserwacja uczniów na wycieczkach przyrodniczych</p> <p>- informacje z rozmów z uczniami / rodzicami dot. traktowania zwierząt domowych</p> <p>- frekwencja udziału w akcjach ekologicznych i konkursach tematycznych</p>							

KLASY IV – VIII

SFERY	Treści wychowawcze	Działania wychowawcze	Kto?	Kiedy?	Jak sprawdzimy skuteczność podejmowanych działań?	Dla kogo? Adresat – klasa – grupa	Treści profilaktyczne	Działania Profilaktyczne	Kto?	Kiedy?	Jak sprawdzimy skuteczność podejmowanych działań?	Dla kogo? U/R/N/PN ²
FIZYCZNA	I. AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA	<p>1.Organizowanie imprez sportowych (np. Dzień Sportu,)</p> <p>2.Zorganizowanie wycieczek pieszych, autokarowych, wyjazdów śródrocznych, lekcji w terenie propagujących zalety aktywności fizycznej</p> <p>3.Cyklicznie realizowane zajęcia uświadamiające znaczenie wpływu aktywności fizycznej na stan zdrowia</p> <p>4.Pogadanki z rodzicami dot. znaczenia aktywności fizycznej dla zdrowia dzieci</p>	<p>Wychowawcy nauczyciele w-f</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele przedmiotowy</p> <p>Nauczyciele wf Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem imprez, wycieczek i ŚSPZ</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>-osiągnięcia sportowe; -frekwencja na wycieczkach -rozmowy z uczniami dot. spędzania wolnego czasu - kontrola kart wycieczek</p> <p>-kontrola dzienników</p> <p>-protokoły zebrań</p>	<p>U/R klas IV – VIII SP</p> <p>U klas IV – VIII SP</p> <p>U klas IV – VIII SP</p> <p>R klas</p>	LCZYNNIKI CHOROBTWÓRCZE	1.Zajęcia edukacyjne dot. zapoznania uczniów z czynnikami chorobotwórczymi (bakterie, wirusy) i ich wpływem na organizm	Nauczyciele przyrody i biologii, wychowawcy	Według planu kierunkowego przedmiotów i zgodnie z planem pracy wych.;	-oceny cząstkowe, wykonanie plakatów i prezentacje	U klas IV-VIII SP

² U-uczeń, UU - uczeń ukraiński, R-rodzic, N-nauczyciel, PN-pracownik niepedagogiczny

		5. Zajęcia w-f realizowane w miarę możliwości na powietrzu w formie zabaw i ćwiczeń integracyjnych	Nauczyciele wf	Cały rok	- obserwacja klasy - rozmowy z uczniami	IV – VIII SP U klas IV-VIII SP						
II. ODPOWIEDNIE ŻYWIENIE	1. Zajęcia edukacyjno-warsztatowe „Co jeść, by być zdrowym?” - na podstawie piramidy zdrowego żywienia 2. Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków w stołówce	Nauczyciele przyrody biologii Dyrektor szkoły	Według planów kierunkowych Cały rok	- ocena cząstkowa z przedmiotu - rozmowy i informacje od uczniów/rodziców dot. żywienia domowego - ilość osób jedzących obiady	U klas IV – VIII SP U IV – VIII	II. CHOROBY PRZEWLEKŁE	1. Pogadanki z uczniami dot. specyfiki niektórych chorób przewlekłych	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna nauczyciel biologii	Według planów kierunkowych, I semestr	- rozmowy z uczniami potwierdzające ich podstawową wiedzę - ocena cząstkowa z przedmiotu podejmującego w/w tematykę	U klas IV-VIII	
III. HIGIENA OSOBISTA	1. Zajęcia edukacyjne dot. dbania o higienę osobistą uczniów (kontrola czystości uczniów przez cały rok szkolny) 2. Pogadanki z higienistką 3. Pogadanki nt. korzystania z Różowej sSkrzyneczki	Higienistka Wychowawcy	cały rok	- obserwacja uczniów, wywiady z rodzicami - kontrola dzienników		III. CHOROBY PRZENOŚZONE DROGĄ PŁCIOWĄ	1. Zajęcia edukacyjne w ramach cyklu zajęć „Dojrzała miłość” ukazujące konsekwencje ryzykownego podejmowania współżycia seksualnego	Psycholog/ pedagog/ nauczyciel wdż	II semestr	- kontrola dzienników - rozmowy z uczniami/rodzicami	U klas VIII	

	IV. WPLYW STRESU NA ZDROWIE FIZYCZNE	<p>1. Zajęcia dot. mechanizmu działania stresu na organizm ludzki, faz obrony organizmu przed stresem</p> <p>2. Zaj. warsztatowe pokazujące różne techniki relaksacji oraz inne metody radzenia sobie z napięciem</p>	<p>Psycholog/pedagog/</p> <p>Psycholog/pedagog</p>	<p>I semestr (wedle potrzeb)</p> <p>Isemestr (wedle potrzeb)</p>	<p>-rozmowy z uczniami -dokumentacja psychologa, pedagoga</p> <p>-rozmowy z uczniami -dokumentacja psychologa, pedagoga</p>	<p>U klas IV – VIII</p> <p>U klas IV i VIII</p>	IV. WPLYW SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH I LEKÓW NA ORGANIZM	<p>1. Zajęcia edukacyjne dotyczące uzależnień, wpływu substancji psychoakt. i leków na organizm</p> <p>2. Realizacja programów profilaktycznych np. "Nie päl przy mnie proszę", "Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej"</p> <p>4. Zajęcia dla rodziców w zakresie substancji szkodliwych dla zdrowia</p>	<p>Psycholog, pedagog, wychowawcy</p> <p>Koordinatorzy programów</p> <p>Wychowawcy, psycholog/pedagog</p>	<p>II semestr</p> <p>Wg harmonogramu</p> <p>Zebranie Isemestr</p>	<p>- informacje pozyskane z kart prac uczniów - informacje pozyskane z rozmów z uczniami/rodzicami - informacje pozyskane od kuratorów, MOPSu - kontrola dzienników</p> <p>- sprawozdanie z programu</p> <p>- protokoły zebrań</p>	<p>U klas IV – VIII</p> <p>U klas IV- VIII</p> <p>R klas IV- VIII</p>	
	V. ODPOCZYNEK I RELAKS	<p>1. Zajęcia kształtujące umiejętność organizowania czasu wolnego (tworzenie racjonalnego planu dnia: czas na zabawę, a czas na naukę)</p> <p>2. Pogadanki pokazujące uczniom ciekawe formy spędzania czasu</p>	<p>Wychowawcy klas IV- VIII</p> <p>Wychowawcy</p>	<p>Listopad- grudzień</p>	<p>- rozmowy z uczniami/rodzicami dot. spędzania wolnego czasu, planu dnia uczniów - kontrola dienników</p> <p>- rozmowy z rodzicami</p>	<p>U klas IV- VIII</p> <p>U klas IV- VIII</p>							

		wolnego (gry, zabawy, czytanie książek itp.) 3.Wycieczki rekreacyjne, zapewnienie uczniom bezpiecznych form spędzania przerw na szkolnych korytarzach i szkolnym boisku/placu zabaw. Aktywna przerwa	klas IV-VIII Wycho wawcy klas IV-VIII Wycho wawcy świetlicy	przed feriami zimowymi Cały rok	-kontrola dzienników - kontrola kart wycieczek	U klas IV- VIII						
	VI. ZDROWY STYL ŻYCIA	1.Pogadanki zajęcia propagujące zdrowy styl życia	Nauczy ciel przyrody i biologii wychowawcy Nauczy ciele przedmiotów cy	Cały rok	- frekwencja na zajęciach; - obserwacje	U klas IV - VIII						
PSYCHICZNA - EMOCJONALNA	I. BUDOWANIE RACJONALNEGO POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI I ADEKWATNEJ SAMOOCENY	1.Zajęcia uświadamiające uczniom mocne i pozytywne strony ich osobowości oraz przyczyn obniżonego poczucia własnej wartości. 2. Tworzenie na lekcjach i podczas pobytu dzieci w szkole miłej i życzliwej atmosfery (eksponowanie przez nauczycieli pozytywnych stron uczniów)	Wycho wawcy klas IV-VIII, Doradca zawodowa, psycholog Wycho wawcy klas i nauczyciele uczący w kl.IV-VIII,	I semestr Cały rok	-wykorzystywanie przez uczniów odkrytych zalet w codziennej pracy dydaktycznej -kontrola dzienników - arkusze ankiet dot. atmosfery i samopoczucia uczniów	U klas IV-VIII U klas IV-VIII	I. ZABURZENIA DEPRESYJNE jako szczególnie rodzaj zaburzeń emocjonalnych	1.Pogadanki z uczniami dot. przyczyn powstawania zab. depresyjnych ich objawów oraz szukania pomocy 2. Indywidualne zajęcia o charakt. terapeutycznym dla uczniów z obniżoną samoocena	Pedag. Psych. Psych.	II semestr Cały rok	- obserwacja uczniów - informacje z rozmów z uczniami i rodzicami - opinie z PPP - informacje pozyskane od uczniów w rozmowach terapeut.	U klas IV – VIII U klas IV-VIII

		3.Adaptacja i integracja w środowisku szkolnym uczniów z Ukrainy/innych narodowości	pedagog psycho- log	Cały rok	-obserwacja uczniów -rozmowy z rodzicami/uczni- mi	U,R klas IV-VIII						
							II.ZACHOWANIA AGRESYWNE: PRZYCZYNY I KONSEKWENCJE	1.Zajęcia edukacyjne dot. rodzajów przemocy i konsekwencji zachowań agresywnych 2. Zajęcia edukacyjne „Jak się bronić kiedy inni mi dokuczają” 3.Organizacja „Dnia bez przemocy” 4. Zajęcia dla rodziców „Stabilność środowiska rodzinnego i utrzymywanie granic jako podstawa prawidłowego rozwoju dziecka” , "Jak utrzymać dobrą więź z nastolatkiem"	Wycho- wawcy, Peda- gog psych. Wycho- wawcy Ped., psych. Ped. Psych. Pedag. Psych.	I semestr II semestr Czerwiec wg. harmonog ramu	-raporty ewaluacyjne dot.przemocy w szkole -dziennik pedagog, psychologa - zeszyty uwag -zapisy w dziennikach	U klas IV – VIII
										I semestr		

							III. AUTOAGRE SJA - jej formy oraz sposoby radzenia sobie z sytuacjami obciążenia emocjonalne go	1. Zaj kształtujące umiejętność radzenia sobie ze złością i frustracją (możliwości konstruktywneg o rozładowania złości)	Wycho wawcy klas Psych. socjoter apeuci		- obserwacja zachowań uczniów -rozmowy z dziećmi, rodzicami -dziennik pedagoga, psychologa	Uklas IV- VI
								2. Pogadanki dot. form autoagresji (w tym samookaleczeń, prób samobójczych) oraz alternatywnych form radzenia sobie z sytuacjami trudnymi (w przypadku uczniów z grupy ryzyka)	Pedag. Psych.	II semestr	- rozmowy z rodzicami, nauczycielami odnośnie zauważonych sposobów rozładowywania złości przez uczniów - obserwacja zachowań uczniów	R klas IV- VIII
								3. Indywidualne zajęcia o char. terapeut. (indywidualne)d ot. wyrażania negatywnych emocji dla uczniów mających trudność w tym zakresie	Psych.	Cały rok	-obserwacja uczniów na zajęciach -rozmowy kontrolne dot. sposobów rozładowywania emocji w określonych sytuacjach z uczniami i rodzicami	U klas IV- VIII
								4. Zajęcia grupy socjoterapeutycz nej	Socjeto rapeuci	Cały rok	- rozmowy z uczniami/ rodzicami -kontrola dzienników	U klas klas IV- VIII U klas IV- VIII

							<p>IV.UZALEŻNIENIA (FORMY, PRZYCZYNY, KONSEKWENCJE, POMOC, ALTERNATYWY) - nikotyna -narkotyki -dopalacze -leki - Internet -komórka</p>	<p>1. Zajęcia dot. uzależnień od mediów społecznościowych, gier, komórki</p> <p>2. Zajęcia dot. alternatywnych form radzenia sobie z sytuacjami trudnymi</p> <p>3. Zajęcia dla rodziców dot. nowych form uzależnień, rozpoznawania i punktów pomocowych</p> <p>4. Konsekwencje nadużywania mediów elektronicznych- zajęcia dla rodziców w ramach podnoszenia umiejętności pedagogicznych rodziców.</p>	<p>Wycho- wawcy Klas IV- VIII Naucz. informat- yki</p> <p>Pracown- icy PPPnr1</p> <p>Wycho- wawcy klas IV- VIII,ped- agog</p>	<p>II półrocze</p> <p>I semestr</p> <p>II semestr</p>	<p>- informacje pozyskane od kuratorów -informacje pozyskane z MOPS - kart pracy uczniów - rozmowy z uczniami (dokumentacja pedagoga, psychologa, wychowawcy) - rozmowy z rodzicami -raporty z ewaluacji dot. uzależnień</p> <p>- protokoły zebrań z rodzicami</p>	<p>U klas IV- VIII</p> <p>U klas V- VI</p> <p>R klas IV- VIII</p>
							1.Zajęcia edukacyjne z					

							V. MŁODZIEŃ CZE ZWIĄZKI UCZUCIO WE	cyklu zajęć „Dojrzała miłość” obejmujące zagadnienia związków uczuciowych i odpowiedzialnego podejmowania współżycia seksualnego	Wycho- wawcy klas IV- VIII Pedag. Psych. Pedag. Psych. Pracown icy PPPr1 Peda gog	I semestr	- informacje pozyskane od rodziców, notatki -	U klas IV- VIII
							VI. PROFILAK- TYKA ZDROWIA PSYCHICZ NEGO UCZNIÓW ukraińskich	1. Indywidual- na pomoc psychologi- czna dla uczniów wykazujących trudności emocjonalne 2. Organizacja grupy wsparcia dla uczniów ukraińskich	Pedagog Psycho log Specjali ści PPP Psychol og we współpr acy z Pracown ikami Poradni PP	Cały rok (w razie potrzeby) Cały rok wg potrzeb	- obserwacja - rozmowy z rodzicami - dokumentacja psychologa, pedagoga dokumentacja psychologa	U klas IV- VIII U klas IV- VIII
	II. ZMIANY PSYCHICZ NE I EMOCJONALNE W OKRESIE DOJRZEWANIA	1. Zajęcia edukacyjne dot. Zmian rozwojowych oraz problemów wieku dojrzenia	Wycho- wawcy, Psych. Pedag. Nauczycie le wdź nie, Nauczycie le przyro dy	I półrocze	- arkusz samowiedzy - rozmowy z uczniami / rodzicami	U klas VI-VIII						

		2 Zajęcia dla rodziców dot. zakresie specyficznych problemów wieku dojrzewania	Wychowawcy, Pedagog/ Psycholog.	II semestr	-protokoły zebrań	R klas VI-VIII						
PSYCHICZNA - INTELEKTUALNA	I. ROZPOZNANIE I ROZWIJANIE MOŻLIWOŚCI INTELEKTUALNYCH	1. Rozwijanie i wzmocnienie dobrze funkcjonujących procesów poznawczych i intelektu (zajęcia dla uczniów zdolnych)	Wychowawcy Pedagog Nauczyciele przedm.	Cały rok	- poprawa wyników szkolnych (dzienniki lekcyjne, rozmowy, z wychowawcami)	U klas IV-VIII	I. USPRAWNIANIE I KORYGOWANIE DEFICYTOW POZNAWCZYCH	1. Indywidualne zajęcia usprawniające procesy poznawcze	Pedagog Psycholog	Cały rok	- ewaluacja ppp - wyniki edukacyjne - dokumentacja pedag., psych.	U klas IV-VIII
		3. Zajęcia edukacyjno - warsztatowe „Uczymy się jak się uczyć” (techniki szybkiego uczenia się, zapamiętywania)	Specjaliści PPPnr1 Pedagog	I semestr	-wyniki diagnoz ppp - informacje pozyskane od uczniów i rodziców	U klas IV-VIII		2. Indywidualne i grupowe zajęcia wyrównujące braki dydaktyczne	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok	-kontrola dzienników	U klas IV-VII
								3.Zajęcia rewalidacyjne	Specjaliści	Cały rok	-kontrola dzienników	U klas IV-VIII
								4.Zajęcia usprawniające możliwości językowe uczniów z Ukrainy (j. polski)	Nauczyciele j.polskiego	Cały rok	-dokumentacja nauczycieli	UU klas IV-VIII
	II. ROZWIJANIE I WZMACNIANIE MOŻLIWOŚCI INTELEKTUALNYCH UCZNIÓW O WYSOKIM POTENCJALE INTEL.	1.Zajęcia przedmiotowe dla uczniów zdolnych 2.Udział w konkursach przedmiotowych 3. Indywidualne zajęcia z doradcą	Nauczyciele przedmiotów	Cały rok Cały rok	- karty pracy i wyniki pracy dydaktycznej naucz.przedm.	U klas IV-VIII						

		zawodowym dot. planowania kariery zawodowej	Doradca zawodowy	Cały rok	- rozmowy z uczniami - dokumentacja doradcy	U klas IV-VIII							
III. ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW		1. Indywidualne i grupowe zajęcia z doradcą zawodowym diagnozujące zainteresowania i zdolności uczniów	Doradca zawodowy	Cały rok	- testy kompetencji - testy zainteresowań - testy zdolności, umiejętności - rozmowy z uczniami, rodzicami	U klas VII-VIII							
		2. Zajęcia pozalekcyjne wspierające zainteresowania uczniów	Nauczyciele przedmiotowi, doradca zawodowy	Cały rok	- frekwencja i zaangażowania na zajęciach	U klas IV-VIII							
		3. Wycieczki poszerzające horyzonty zainteresowań uczniów	Wychowawcy, nauczyciele przedm, doradca zawodowy	Cały rok	- frekwencja i zainteresowania wycieczkami	U klas IV-VIII							
IV. KSZTAŁTOWANIE RACJONALNEJ I ODPOWIEDZIALNEJ POSTAWY		1. Pogadanki z uczniami dot. odpowiedzialności za dokonywanie wyborów w życiu	Wychowawcy klas IV-VIII	I semestr	- rozmowy z uczniami, rodzicami dot. jakości wyborów uczniów - obserwacja uczniów: na zajęciach	U klas IV-VIII							
		2. Organizowanie spotkań i prelekcji z ciekawymi osobami odnoszącymi sukces w sferze zawodowej	Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm	Cały rok	warsztatowych, pracach drupowych, sytuacjach konfliktowych	U klas IV-VIII							
		3. Udział w uroczystościach szkolnych, miejskich dot. ważnych wydarzeń	Naucz. przedm	Cały rok	- analiza wyników wyboru szkół średnich	U klas IV-VIII							

		kulturalnych., państwowych											
	V. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI KORZYSTANIA Z RÓŻNYCH ŹRÓDEŁ INFORMACJI CELEM POSZERZANIA WIEDZY ORAZ UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH	1.W ramach zajęć przedm. oraz godzin wychowawczych oraz lekcji bibliotecznych systematyczne ukazywanie uczniom sposobów korzystania z różnych źródeł informacji 2.Wycieczki do miejsc społecznie użytecznych (UM, PUP, Biblioteka itp.)	Nauczyciele przedmiotowi Wychowawcy, nauczyciele przedm, doradca zawodowa	Cały rok Cały rok	-obserwacja sposobów radzenia sobie w sytuacjach wymagających wyszukania informacji - obserwacja zaradności uczniów w miejscach użyteczności publicznej -rozmowy z uczniami, rodzicami sprawdzające umiejętność pozyskiwania informacji oraz umiejętność korzystania z instytucji społecznych	U klas IV-VIII U klas IV-VIII							
	VI. ROZWIJANIE SAMO DZIELNOŚCI I ZDOLNOŚCI ZARZĄDZANIA SWOIM CZASEM	1.Zajęcia edukacyjne „Mój czas, mój wybór” dot. konstruktywnego zarządzania czasem 2.Pogadanki z uczniami dot. organizowania własnego czasu (harmonogramu dnia)	Doradca zawodowy, wychowawcy klas IV-VIII	I semestr Cały rok	- karty pracy uczniów -rozmowy z uczniami / rodzicami dot. organizacji czasu przez uczniów	U klas IV-VIII U klas IV-VIII							
	VII. PLANOWANIE KARIERY EDUKACYJNO – ZAWODOWEJ	1.Zajęcia grupowe dot. racjonalnego wyboru drogi edukacyjnej	doradca zawodowy	Cały rok	- śledzenie losów absolwentów - wyniki testów kompetencji	U klas VII-VIII							

		2. Zajęcia grupowe dot. specyfiki kształcenia średniego	Doradca zawodowy	Cały rok	- analiza wyborów szkół	U klas VII – VIII						
		3. Indywidualne porady dot. preorientacji zawodowej	Doradca zawodowy	Cały rok		U klas VII - VIII						
SPOLECZNA	I. INTEGRACJA ZESPOŁU KLASOWEGO	1. Wycieczki klasowe	Wycho wawcy klas IV-VIII	Zgodnie z harmonogramem wycieczek	-frekwencja na wycieczkach -obserwacje zachowań w trakcie wycieczek oraz w trakcie pobytu w szkole.	U klas IV-VIII	I. PRZESTRZEGANIE ZASAD BEZPIECZEŃSTWA POZA SZKOŁĄ	1. Pogadanki dot. zasad bezpiecznego zachowania się i poruszania w drodze do i ze szkoły.	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Wrzesień	- zapis w dzienniku lekcyjnym - informacje pozyskane z rozmów z uczniami	U klas IV-VIII
		2. Imprezy klasowe np. Dzień Chłopaka, Halloween, andrzejkki, mikołajki, bal karnawałowy, wyjścia np. na pizzę.	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Zgodnie z harmonogramem imprez	-frekwencja i aktywność w trakcie imprez -obserwacje zachowań.	U klas IV-VIII		2. Pogadanki dot. zasad bezpieczeństwa w trakcie ferii zimowych oraz wakacji.	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Styczeń, luty, czerwiec	- zapis w dzienniku lekcyjnym - informacje pozyskane z rozmów z uczniami	U klas IV-VIII
		3. Zajęcia warsztatowe kształtujące umiejętności społeczne	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Cały rok	- obserwacja zachowań uczniów, interakcji, współpracy, liczba rozmów z uczniami i rodzicami. - kontrola dzienników - obserwacja klasy	U klas IV-VIII		3. Spotkania z przedstawicielami Policji przed feriami zimowymi oraz wakacjami w trakcie apeli	Przedstawiciele Policji	styczeń/luty, czerwiec	- zapis w dzienniku lekcyjnym - informacje pozyskane z rozmów z uczniami	U klas IV-VIII
								4. Zapoznanie z regulaminem wyjść i wycieczek szkolnych, omówienie zasad zachowania się w ich trakcie.	Wycho wawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedmiot.	zgodnie z harmonogramem wyjść i wycieczek	- zapis w dzienniku lekcyjnym - obserwacja uczniów	U klas IV-VIII
								5. Pogadanki na temat niebezpiecznych				U klas IV-VIII

								sytuacji na które uczniowie mogą być narażeni poza szkołą, szczególnie kontakt z nieznanymi osobami,	Wycho wawcy klas IV-VIII,	cały rok	- zapisy w dzienniku lekcyjnym, - obserwacje uczniów - informacje pozyskane z rozmów z uczniami	
II. PRZESTRZEGANIE I RESPEKTOWANIE ZASAD WSPÓLŻYCIA SPOŁECZNEGO W SZKOLE (regulaminy, obowiązki)	1. Wspólne przygotowanie kodeksów klasowych, podpisanie ich i umieszczenie w widocznych miejscach w klasach. Odnoszenie się do zapisów	Wycho wawcy klas IV-VIII, Nauczyciele przedmiotów, pracownicy nieped.	Wrzesień Cały rok	- kodeks umieszczony w klasie - obserwacja zachowań uczniów i respektowania zapisów kodeksu.	U klas IV-VIII	II. KONFLIKTY (RÓWIEŚNICZE, RODZINNE SZKOLNE) I UMIEJĘTNOŚĆ ICH ROZWIĄZYWANIA	1. Pogadanki i zajęcia warsztatowe dotyczące konfliktów, ich przyczyn i metod ich rozwiązywania	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Cały rok	- wypełnione ankiety, zbiorcza analiza sytuacji uczniów\ -obserwacja zachowań uczniów	U / R klas IV-VIII	
	2. Pogadanki dot. regulaminów i procedur obowiązujących w szkole, respektowanie zapisów.	Wycho wawcy klas IV-VIII, Nauczyciele przedm	Wrzesień Cały rok	- zapis w dzienniku lekcyjnym - obserwacja zachowań uczniów i respektowania zapisów regulaminów i procedur.	U klas IV-VIII		2. Zajęcia indywidualne charakt. terap. dla uczniów popadających w częste konflikty rówieśnicze lub mających trudną syt. domową	Pedagog Psycholog	Cały rok	- ankiety obserwacji - obserwacja zachowań uczniów w relacjach z kolegami	U klas IV-VIII	
	3. Zajęcia i pogadanki dot. praw i obowiązków uczniów, Praw Dziecka	Rzecznik Praw Ucznia, wychowawcy klas IV-VIII, pedagog	Wrzesień Cały rok	Zapisy w dzienniku lekcyjnym, sprawozdanie Rzecznika	U klas IV-VIII							
	4. Przydzielenie zadań i funkcji poszczególnym uczniom w ramach samorządów klasowych i SU, kształtowanie nawyku	Wycho wawcy klas IV-VIII,	Wrzesień Cały rok	Zapisy w dzienniku lekcyjnym, zeszytach korespondencji, teczce	U klas IV-VIII							

		odpowiedzialności za zadania			wychowawcy, protokołach i sprawozdaniach SU							
III. KSZTAŁTOWANIE POSTAWY SAMORZĄDNOŚCI I DEMOKRACJI	1. Wybory do władz SU	Opiekunowie SU, Wychowawcy klas IV-VIII	Wrzesień Październik	protokół wyborów	U klas IV-VIII	III. ZACHOWANIA AGRESYWNE I PRZEMOC (FIZYCZNA, PSYCHICZNA, CYBER PRZEMOC)	1. Zajęcia kształtujące umiejętność radzenia sobie ze złością i wrogością.	wychowawcy klas IV-VIII,	I semestr	- wpis do dziennika - obserwacja uczniów - rozmowy kontrolne Ilość interwencji	U klas IV-VIII	
	2. Debaty i pogadanki na temat samorządności/ demokracji.	Opiekunowie SU, Nauczyciele przedm.	Cały rok	- wpisy w dziennikach, obserwacja aktywności uczniów	U klas IV-VIII		2. Zajęcia „Niebezpieczny Internet” dot. cyberprzemocy	Wychowawcy klas IV-VIII, Nauczyciel informatyki, psycholog	II semestr	- wpis do dziennika - obserwacja uczniów - rozmowy kontrolne - ilość interwencji	U klas IV-VIII	
3. Zachęcanie uczniów do podejmowania inicjatyw, udziału w projektach	Opiekunowie SU, Nauczyciele przedm.	Cały rok	- obserwacja aktywności uczniów	U klas IV-VIII	3. Spotkania z przedstawicielami Policji, Strażą Miejską w celu podniesienia świadomości konsekwencji agresywnych zachowań		Przedstawiciele policji, straży miejskiej	Cały rok / w razie potrzeb	- wpis do dziennika - obserwacja uczniów - rozmowy kontrolne	U klas IV-VIII		
4. Udział w imprezach szkonych integrujących ze środowiskiem lokalnym np. festyny, marsze, hepeningi	Wychowawcy klas IV-VIII	Cały rok	- wpisy w dziennikach	U klas IV-VIII,								
IV. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI ZACHOWANIA SIĘ I KORZYSTANIA Z WAŻNYCH INSTYTUCJI I MIEJSC SPOŁECZNYCH, PUBLICZNYCH I KULTURALNYCH (Urząd Miejski, Urząd Pracy itp.)	1. Organizowanie wyjść do miejsc użyteczności publicznej (Urząd Miasta, sąd, kościół, uniwersytety lub akademia, poczta, bank, dworzec)	Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm, doradca zawodowy	Zgodnie z harmonogramem wyjść i wycieczek	- obserwacja uczniów w szkole i w trakcie wyjść pozaszkolnych	U klas IV-VIII							
	2. Ćwiczenie zwrotów grzecznościowych i rozwijanie umiejętności	Wychowawcy klas IV-	Cały rok	- obserwacja uczniów	U klas IV-VIII							

		stosownego zachowania się w miejscach publicznych poprzez organizowanie konkursów o tej tematyce, pogadanki.	VIII, nauczyciele przedm.										
	V. KSZTAŁTOWANIE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH (KOMUNIKACJA, ASERTYWNOSĆ, POMOC KOLEŻEŃSKA)	1. Zajęcia dot. kształtowania postawy asertywnej i konstruktywnej komunikacji 2. Zajęcia „Skuteczna autoprezentacja” 3. Organizacja pomocy koleżeńskiej	Psycholog, Pedagog, Wychowawcy klas IV-VIII Doradca zawodowy Wychowawcy	Cały rok II semestr W razie potrzeb	- obserwacja uczniów, - wpisy w zeszytach uwag - obserwacja zachowań uczniów - wpis pochwał dla uczniów	U klas IV-VIII U klas IV-VIII U klas IV-VIII							
	VI. POZNAWANIE SPECYFIKI RÓL SPOŁECZNYCH	1. Warsztaty w klasach mające na celu uświadomienie uczniom różnorodnych ról społecznych, które spełnia w swoim życiu człowiek: - Człowiek jako dziecko, - Człowiek jako uczeń, - Człowiek jako kolega, przyjaciel, - Człowiek jako brat (siostra) - Człowiek jako pracownik.	Wychowawcy klas VI-VIII, nauczyciel religii, etyki, doradca zawodowy	styczeń	- zapis w dzienniku	U klas IV-VIII							

	VII. KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH RELACJI SPOŁECZNYCH, SZCZEGÓL-NIE RÓWIEŚNICZYCH I RODZINNYCH	<p>1. Pogadanki i zajęcia wzmacniające i uświadamiające wagę pozytywnych relacji rodzinnych</p> <p>2. Zajęcia „Jestem dobrym kolegą” podnoszące wagę relacji i istotę relacji koleżeńskiej</p>	<p>Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm</p> <p>Wychowawcy klas IV-VIII</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>- zapis w dzienniku</p> <p>- informacje od rodziców</p> <p>- rozmowy z uczniami</p> <p>- obserwacja relacji w zespole klasowym</p> <p>- rozmowy z uczniami</p>	<p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p>						
AKSJOLOGICZNA (DUCHOWA)	I. KSZTAŁTOWANIE UCZNIÓW POSTAW PROPAGUJĄCYCH WYBRANE WARTOŚCI (uczciwość, mądrość, altruizm, rodzina, przyjaźń, sprawiedliwość, odwaga, miłość, odpowiedzialność, szacunek)	<p>1. Prowadzenie działań propagujących wartości: pogadanki, warsztaty, ankiety, prezentacje</p> <p>2. Zajęcia dot. poznawania i propagowania pozytywnych postaw bohaterów literackich i filmowych</p> <p>3. Stwarzanie okazji do dokonywania wyborów i ponoszenia ich konsekwencji</p> <p>4. Dokonywanie samooceny własnych poglądów i postępowania</p>	<p>Wychowawcy klas IV-VIII.</p> <p>Nauczyciel j. polskiego</p> <p>Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm</p> <p>Wychowawcy klas IV-</p>	<p>Cały rok</p> <p>Cały rok, zgodnie z podstawą programową</p> <p>Cały rok</p> <p>Cały rok, po I i II półroczu</p>	<p>- zapis w protokole zebrań z rodzicami</p> <p>- rozmowy z uczniami, obserwacje uczniów, wyniki ankiet, stworzone prezentacje</p> <p>- wypowiedzi i prace pisemne uczniów</p> <p>- arkusze samooceny</p> <p>- arkusze</p>	<p>U/R klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p>	I. KSZTAŁTOWANIE POSTAWY TOLERANCJI NA ODMIENNOŚĆ (np. niepełnosprawność, różnice kulturowe i narodowościowe)	<p>1. Pogadanki i zajęcia na temat tolerancji wobec odmienności</p> <p>2. Integracja poprzez współpracę z placówkami szkolnictwa specjalnego, MOPS, hospicjum, dom pomocy społecznej, org. charytatywnymi</p>	<p>Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm</p> <p>Koło Wolontariusza, SU nauczyciele przedm., psycholog, pedagog</p>	<p>Cały rok</p> <p>Zgodnie z harmonogramem</p>	<p>- rozmowy z uczniami</p> <p>- obserwacja</p> <p>- aktywność uczniów w podjętych działaniach</p>	<p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p>

		5. Prezentowanie ról społecznych podejmowanych na różnych etapach życia poprzez projekcje filmowe, formy artystyczne - przedstawienia teatralne, prace plastyczne, scenki edukacyjne	VIII, nauczyciele Wychowawcy IV-VIII, nauczyciele j.polskiego, historii, religii, plastyki, WDŻ	Cały rok	obserwacji uczniów - wytwory pracy uczniów - wpis w dzienniku - inf. z wypowiedzi uczniów	U klas IV-VIII							
II. KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU I WRAŻLIWOŚCI NA POTRZEBY DRUGIEGO CZŁOWIEKA	1. Organizowanie pomocy koleżeńskiej 2. Udział w akcjach szkolnego TPD oraz w akcjach SU i Klubu Wolontariusza	Wychowawcy Pedagog, SU i Klub Wolontariusza	Wg. potrzeb Cały rok według planu pracy szkolnego TPD, SU i Klubu Wolontariusza	Cały rok	arkusz obserwacji ucznia, -zaangażowanie uczniów w akcje -sprawozdania TPD, Klubu Wolontariusza	U klas IV-VIII							
III. KSZTAŁTOWANIE POSTAWY EMPATYCZNEJ.	1. Kształtowanie umiejętności wczuwania się w sytuacje i odczuwanie innych osób – pogadanki w trakcie godzin wychowawczych, rozmowy indywidualne i grupowe	Wychowawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm	Cały rok	Cały rok	-arkusz obserwacji ucznia -inf.od uczniów, rodziców	U klas IV-VIII							
IV. KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH	1. Kształtowanie szacunku do symboli, polskich tradycji, polskiej	wychowawcy klas IV-VIII,	Cały rok	Cały rok	- arkusz obserwacji ucznia, - analiza prac szkolnych	U klas IV-VIII							

	H (NARODOWYCH, REGIONALNYCH)	<p>flagi, sztandaru szkoły</p> <p>2. Udział w uroczystościach związanych ze świętami narodowymi na terenie szkoły oraz poza nią</p> <p>3. Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej w najbliższej okolicy</p> <p>4. Wycieczki do muzeum, miejsc o znaczeniu historycznym i kulturalnym</p>	<p>nauczyciele przedm</p> <p>Wycho wawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm.,</p> <p>Wycho wawcy IV-VIII, SU, nauczyciele historii</p> <p>Wycho wawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm</p>	<p>Cały rok, według harmonogramu</p> <p>Według harmonogramu wyjść i wycieczek</p> <p>Według harmonogramu wyjść i wycieczek</p>	<p>związanych z tradycją i symbolami narodowymi</p> <p>- obserwacja w trakcie uroczystości i świąt</p> <p>- frekwencja uczniów, - arkusz obserwacji ucznia</p> <p>- obserwacja aktywności uczniów - frekwencja podczas wyjść,</p>	<p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p>							
	V. ROZWÓJ ZAINTERESOWAŃ AUTORY TETAMI I WZORCAMI MORALNYMI	<p>1. Organizowanie spotkań z ciekawymi, wartościowymi ludźmi: pisarzami, sportowcami, artystami.</p> <p>2. Pogadanki dot. autorytetów uczniów i przyczyn ich wyboru</p>	<p>Wycho wawcy klas IV-VIII, nauczyciele przedm</p> <p>Wycho wawcy klas IV-VIII</p>	<p>cały rok</p> <p>Cały rok</p>	<p>- obserwacja zaangażowania uczniów podczas spotkania</p> <p>- informacje z rozmów z uczniami</p>	<p>U klas IV-VIII</p> <p>U klas IV-VIII</p>							
	VI. KSZTAŁTOWANIE	<p>1. Udział w zbiórkach darów dla</p>	<p>Koło Wolontariatu</p>	<p>wg. potrzeb</p>	<p>- arkusz obserwacji ucznia,</p>	<p>U klas IV-VIII</p>							

	WRAŻLIWOŚCI NA KRZYWDĘ DRUGIEGO CZŁOWIEKA	potrzebujących	riusza i SU,		- zaangażowanie uczniów w akcje.							
	VII. KSZTAŁTOWANI EPOSTAWY ALTRUISTYCZNE J (WOLONTARIAT)	1. Aktywne uczestnictwo w działalności wolontariatu szkolnego, rozwijanie inicjatyw uczniowskich zbiórki darów dla potrzebujących, nakrętek na cele charytatywne, udział w akcji „Góra Grosza”, „Pomaganie na merdanie”, itp.	Koło Wolontariusza, SU, wychowawcy IV-VIII	Zgodnie z planami pracy Koła Wolontariusza i SU	- arkusz obserwacji ucznia, - zaangażowanie uczniów w akcje. - sprawozdania z akcji	U klas IV-VIII						
	VIII. POPULARYZOWANIE ODPOWIEDNIEGO STOSUNKU DO PRZYRODY I ZWIERZĄT (EKOLOGIA)	1. Pogadanki dot. form ochrony przyrody 2. Popularyzowanie właściwego stosunku do zwierząt. 3. Motywowanie do aktywnego uczestnictwa w rozwiązywaniu problemów ekologicznych poprzez organizowanie akcji proekologicznych (Zbieranie baterii, makulatury, sprzętu AGD, "Sprzątanie świata") 4. zbiórka darów dla podopiecznych sosnowieckiego Schroniska dla Zwierząt	Nauczytel przyrody i biologii Nauczytel przyrody i biologii Organizatorzy akcji proekologicznych, wychowawcy IV-VIII	Zgodnie z planami kierunkowymi Zgodnie z harmonogramem Zgodnie z planem pracy SU i planem pracy szkoły zgodnie z harmonogramem SU	- ocena wiedzy uczniów na przedmiocie; rozmowy z uczniami -zaangażowanie uczniów w akcje	U klas IV-VIII U klas IV-VIII U klas IV-VIII						

			Wyznaczeni nauczyciele SU		-zaangażowanie uczniów w akcje - aktywność uczniów - podziękowania ze schroniska	U klas IV -VIII						
	IX POZNAWANIE I SZACUNEK DLA POLSKIEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	1.Propagowanie zainteresowania i poznawania kultury i sztuki polskiej poprzez organizowanie zajęć i wycieczek dotyczących ważnych aspektów kultury polskiej lub miejsc będących dziedzictwem kultury polskiej.	Cały rok	Wszyscy nauczyciele	-kontrola dzienników -udział uczniów w wycieczkach -udział uczniów w konkursach o tematyce dot. kultury polskiej	U klas IV-VIII						

X. Ewaluacja programu wychowawczo - profilaktycznego.

OBSZAR EWALUACJI	SPOSÓB PRZEPROWADZENIA EWALUACJI
1. Ewaluacja celu	
2. Ewaluacja wyniku	
3. Ewaluacja procesu	